

ת"פ 41375/05/22 - מדינת ישראל נגד אוס אגבאריה

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 41375-05-22 מדינת ישראל נ' אגבאריה

בפני בעניין:	כבוד השופט אלכס אחרר המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד עמית רוזה
נגד		
הנאשם		אוס אגבאריה ע"י ב"כ עוה"ד עדי אבו עובד : בעצמו

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן המייחס לו עבירות של **סיוע לעבירות בנשק (החזקה)** - לפי סעיף 144(א) רישא + סעיף 31 לחוק העונשין, **התפרעות** - לפי סעיף 152 לחוק העונשין, **והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו בנסיבות מחמירות** - לפי סעיף 275 א לחוק העונשין. הנאשם הודה כאמור בכתב האישום המתוקן בדיון מתאריך 19/12/22 ובהתאם להסדר הטיעון שגובש בין הצדדים, הופנה לשירות המבחן לקבלת תסקיר בעניינו.

תסקיר שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות

בתאריך 24/04/23, התקבל תסקיר שירות המבחן לפיו מדובר בנאשם בן 23, רווק, בעל תעודת בגרות מלאה וסטודנט לתעודת הנדסאי. אביו נפטר בחודש מרץ 2023 ממחלת הסרטן, אמו עקרת בית ובמשפחה שישה ילדים בגירים. לנאשם אין הרשעות קודמות בפלילים.

שירות המבחן התרשם שהנאשם קיבל אחריות מלאה על שני האירועים ולטענתו, הסיבה לביצוע העבירות היא רצונו לרצות את חבריו ולבסס את מעמדו החברתי.

הנאשם נעצר בפיקוח אלקטרוני במשך חמישה חודשים כאשר העובד הסוציאלי שליווה את הנאשם בתקופה זו התרשם מבחור חיובי, משתף פעולה ובעל יכולות קוגניטיביות טובות ומוטיבציה לשיקום חייו.

שירות המבחן התרשם כי ההליכים הנוכחיים מהווים עבור הנאשם גורם הרתעה משמעותי והסיכון להישנות העבירות נמוך. לאור האמור ובהיעדר נזקקות טיפולית, המליץ שירות המבחן על ענישה במאסר שיינשא בעבודות שירות לצד ענישה הצופה פני עתיד.

בתום טיעוני הצדדים לעונש בתאריך 10/05/23 הופנה הנאשם אל הממונה על עבודות השירותלצורך בדיקת כשירותו והתאמתו לנשיאת עונש המאסר בעבודות שירות. חוות דעת סופית בעניינו של הנאשם התקבלה בתאריך 30/07/23 ולפיה הנאשם נמצא כשיר לנשיאת עונש מאסר בעבודות שירות בעמותת "מדור לדור" בעפולה.

טיעוני המאשימה לעונש

לעמדת המאשימה הערכים אשר נפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם הן פגיעה בשלטון החוק, האינטרס של השמירה על הסדר הציבורי ושמירה על שלומם כבודם וביטחונם של הציבור בכלל ואנשי החוק והמשטרה בפרט.

במסגרת טיעוניה, עתרה המאשימה לקביעת שני מתחמי ענישה נפרדים כאשר לעמדתה, בגין כל אישום נע מתחם הענישה בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל.

המאשימה הפנתה לפסיקה מטעמה לפיה מתחם הענישה בעבירת הסיוע להחזקת נשק נע בין מספר חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ועד ל-15 חודשים.

ת"פ 50406-08-15 **מדינת ישראל נ' מטיר** (26.7.17): הנאשמת הורשעה בסיוע להחזקת נשק ובשיבוש מהלכי משפט. נקבע כי מתחם העונש ההולם לעבירת הסיוע ועבירת השיבוש נע בין מספר חודשי מאסר בודדים בעבודות שירות ועד לשנת מאסר. נגזרו על הנאשמת 3 חודשי מאסר ויום אחד בניכוי ימי מעצרה לצד ענישה נלווית.

ת"פ 1363-04-22 **מדינת ישראל נ' גרבאן** (23.2.23): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של סיוע בהחזקת נשק. נקבע מחצית ממתחם ענישה בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל, וזאת בשל הרשעת הנאשם כמסייע. על הנאשם נגזרו 8 חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות לצד ענישה נלווית.

עפ"ג 26975-04-22 **מדינת ישראל נ' שמוך** (12.5.22): המשיב הורשע בעבירות התפרעות והפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות. על המשיב הוטלו בערכאה הראשונה 7 חודשי מאסר בפועל לאחר שנטל חלק בהתפרעות במסגרתה יידה אבנים לעבר שוטרים בשני אירועים שונים. המשיב לא שיתף פעולה ולא הוגש תסקיר, היה בעל הרשעות קודמות. בערעור, הוחמר עונשו של הנאשם ל-12 חודשי מאסר בפועל.

עפ"ג 26998-04-22 **מדינת ישראל נ' אבו היג'א** (9.5.22): הנאשם נטל חלק בהתפרעות, יידה אבנים בצוותא עם מתפרעים אחרים לעבר שני שוטרים וניידת בה ישב שוטר שלישי, ממרחק של כעשרים מטרים כשהוא רעול-פנים, ברח מהמקום, השתולל במהלך מעצרו וניסה להימלט. על הנאשם הוטלו 8 חודשי מאסר בפועל. בערעור נקבע מתחם ענישה המתחיל ב-12 חודשי מאסר והטיל על המשיב 16 חודשי מאסר בפועל, לצד יתר רכיבי הענישה.

ת"פ 39336-05-21 **מדינת ישראל נ' קבהא** (20.1.22): הנאשם הורשע בשב"ח, התפרעות, מעשה פיזיות ורשלנות באש וניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות בזמן מבצע "שומר חומות". נקבע מתחם ענישה שנע בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל. נגזר על הנאשם 11 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

ת"פ 36148-05-21 **מדינת ישראל נ' שבאט** (14.7.22): הנאשם הורשע בעבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, תקיפה הגורמת חבלה של ממש, הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות, התפרעות ועבירה של מעשה פזיזות ורשלנות. נקבע מתחם ענישה שנע בין 12 ל- 24 חודשי מאסר בפועל ונגזר על הנאשם מאסר בפועל של 16 חודשים והפעלת מאסר על תנאי בן 7 חודשים בנוסף לענישה נלווית.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הדגישה המאשימה שהנאשם ביצע את העבירה הראשונה משום שהתקשה לסרב לחברו וביצע את העבירה השנייה מתוך כך שנגרר אחר חברים. על אף ששירות המבחן המליץ על עבודות שירות טענה המאשימה שבית המשפט העליון הדגיש שבאירועי ההתפרעות במצב "שומר חומות" יש משמעות לאינטרס הציבורי אל מול נסיבות הנאשם.

הנאשם הודה, חסך זמן שיפוטי יקר ונעדר הרשעות קודמות להליך זה. בנסיבות אלה ביקשה ב"כ המאשימה להטיל עונשים מצטברים ולמקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחמים, בצירוף הטלת ענישה נלווית צופה פני עתיד.

טיעוני ב"כ הנאשם לעונש

ב"כ הנאשם ציין במסגרת טיעוניו שהאירועים המתוארים בכתב האישום התרחשו בחודש מאי 2021 ולכן לא חל בעניינו של הנאשם תיקון החוק לעניין עונש מינימאלי בעבירות נשק.

ב"כ הנאשם ביקש להתייחס לשני האירועים כאירוע אחד משום ששני האירועים היו באותה תקופה, בחודש מאי 2021 וכאשר בשניהם נגרר הנאשם אחר אותו אדם שהיה גם הבעלים של הנשק. עוד הופנה בית המשפט לנסיבות המתוארות בכתב האישום לפיהן אילו הנאשם סייע להחזקה בשעה אחת בלבד עד שהוחזר הנשק לבעליו.

הנאשם נעצר מאחורי סורג ובריח מתאריך 10/4/22 עד לתאריך 26/7/22, שלאחריו עבר למעצר בפיקוח אלקטרוני עד לתאריך 28/1/23.

בתום תקופת הפיקוח האלקטרוני הנאשם הורחק מכפר זלפה לביתה של אחותו שם נמצא במעצר בית חלקי לתקופה של 4 חודשים ללא כל הפרה של תנאי מעצרו. יתירה מזאת, גם כאשר אביו נפטר ממחלת הסרטן בחודש אפריל 2023, הנאשם לא הפר את תנאי המעצר ולא הלך לבקרו, אלא באישור בית המשפט.

באשר לנסיבות הנאשם הודגש שהנאשם ללא עבר פלילי, סטודנט שגם לימד סטודנטים אחרים במכללה וסובל מבעיות רפואיות (נ/1). הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה והביע חרטה על מעשיו.

לאור האמור ובהתאם להמלצת שירות המבחן, ביקש ב"כ הנאשם מבית המשפט להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל בעבודות שירות.

הנאשם ביקש לומר את דברו ואמר שהיה מצטיין בלימודיו האקדמאיים ותמך ועזר לסטודנטים נוספים. לדבריו, מעשיו כפי שתוארו בכתב האישום המתוקן היו טעות והוא למד מכך.

דין והכרעה

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשייקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו-40ה' לחוק.

קביעת מתחם העונש ההולם - נסיבות הקשורות לאירוע

המאשימה ביקשה לקבוע לכל אישום מתחם ענישה נפרד ואולם, בע"פ 4910/13 ג'אבר נגד מדינת ישראל (להלן: "הלכת ג'אבר") נקבע שבמקרה של עבירות שיש קשר ענייני הדוק ביניהן יש מקום לקבוע שמדובר במסכת עבריינית אחת ולהחשיבן כאירוע אחד. סבורני כי בענייננו, יש לקבוע לכלל האישומים מתחם ענישה אחד. המאשימה לא ציינה מועדים מדויקים בהם בוצעו העבירות מלבד חודש מאי 2021 ולמעשה, אף ציינה בשני האישומים את אותו אדם אחר כמבצע נוסף, אם לא עיקרי. בהתאם, גם שירות המבחן התרשם שהרקע לשני האישומים זהה.

אין צורך להכביר מילים בדבר חומרת העבירה של החזקת נשק. הנאשם במעשיו פגע בערכים חברתיים של שלום הציבור ובטחונו, הגנה על חיי אדם ועל הסדר הציבורי הואיל ונשק המוחזק שלא כדין עלול להביא לפגיעה בשלטון החוק ובנושאי שלטון החוק המבצעים את תפקידם. דברים אלה יפים גם ביחס לעבירה בה הורשע הנאשם בהליך זה שלפני, דהיינו, סיוע להחזקת נשק.

פסיקת בתי המשפט, במיוחד בשנים האחרונות, מחמירה מאוד בעבירה של החזקת נשק שלא כדין נוכח התופעה החמורה והמסוכנת של החזקת נשק בידיים שאינן מורשות לכך. החזקת נשק שלא כדין יש בה כדי להוביל, ואכן מובילה בפועל, למקרים חמורים של שימוש מסוכן בנשק, בין אם משום שהנשק מגיע לידיים עברייניות, בין אם הנשק מגיע לידי מי שמנסים לפגוע בביטחונם ובשלומם של תושבי המדינה ובין אם מחמת שנגרמות תאונות כתוצאה מהשימוש בנשק.

"החזקת נשק שלא כדין מאיימת על שלום הציבור ובטחונו לנוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק, הזמינות הבלתי נסבלת של נשק בידי מי שאינו מורשה לכך, מהווה כאמור סיכון של ממש ומגבירה את הסיכון לביצוע עבירות חמורות נוספות כמו גם לאסונות נוראיים. יעידו על כך ריבוי המקרים במגזר הערבי בעת האחרונה, כאשר אזרחים תמימים - כמו ילד רך בשנים ועלמה צעירה - נפגעים ואף מוצאים את מותם בביתם-מבצרם או בנן השעשועים, כל זאת כתוצאה משימוש בנשק של אחרים. מציאות קשה זו מחייבת לנקוט ביד מחמירה כלפי מעורבים בעבירות נשק, אף אם הם נעדרי עבר פלילי ... ענייננו ב"מכת מדינה" שהצורך להילחם בה על מנת להגן על הציבור, מצריך מענה הולם והטלת עונשי מאסר משמעותיים ..ידע כל מי שמחזיק בנשק בלתי חוקי כי צפוי הוא להיענש בחומרה, בבחינת "אם מחזיקים - למאסר נשלחים" (ע"פ 2482/22 מדינת ישראל נ' אחמד קדורה (14.04.22)).

עמדת בית המשפט העליון היא שעל בתי המשפט לתרום את חלקם במיגור תופעה מסוכנת זו על דרך של החמרת הענישה עם מי שמחזיק בנשק שלא כדין. כך גם תיקון 140 לחוק העונשין קבע עונש מינימום ביחס לעבירה בה הורשע הנאשם בהליך זה שלפני על אף שבענייננו הוא כאמור לא חל. כפי שנכתב בע"פ 147/21 מדינת ישראל נ' ירין ביטון (14.02.21):

"עבירות נשק לסוגיהן היו זה מכבר למכת מדינה. האיסורים על עבירות כאמור באים להגן על ערכים חברתיים שכוללים שמירה על חיי אדם ועל שלמות גופו, וכן שמירה על סדרי חיים תקינים ושלווים שאינם מופרעים על ידי איש האוחז באקדח, ברובה, או בתת-מקלע. יתירה מכך: עסקינן באיסורים על מעשי הכנה לקראת ביצועם של מעשים פליליים חמורים ומסוכנים עד-מאד, אשר נעשים באמצעות כלי ירייה ואשר כוללים איומים, תקיפה, ירי במקום מגורים, גרימת חבלה והמתה. בדרך כלל, מעשי הכנה שאינם מגיעים כדי ניסיון לעבור עבירה פלילית אינם בני עונשין; ואולם, לא כך הוא כאשר מדובר במעשי הכנה שחומרתם מגיעה כדי סיכון ממשי וחמור לפרט ולחברה כאחד (ראו: ש"ז פלר יסודות בדיני עונשין 48-52 (כרך ב', תשמ"ז)). על מעשי הכנה כאלה נענשים בחומרה, ואין זה מקרי שעצם הרכישה או ההחזקה של כלי נשק בלא רשות על פי דין להחזקתו גוררת אחריה עונש מרבי של שבע שנות מאסר, כאמור בסעיף 144(א) לחוק העונשין. עונש זה ועונשים אחרים, שחלקם חמורים אף יותר, אשר מוטלים על עברייני נשק, מהווים חלק ממלחמתה הבלתי מתפשרת של החברה בנגע ששמו זילות חיי אדם והקלות הבלתי נסבלת של הלחיצה על ההדק (ראו דברי השופט י' אלרון בע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח [פורסם בנבו] (5.11.2019) (להלן: עניין סובח))...הטלת עונשים חמורים ומרתיעים על עברייני נשק היא עיקר תרומתם של בתי המשפט למיגור התופעה ולהרחקת העבריין עם האקדח משגרת חייהם של אזרחי מדינה שומרי חוק...".

מגמת ההחמרה קיבלה ביטוי בפסיקתו של ביהמ"ש העליון באשר לכל עבירות הנשק לרבות העבירות בהן עסקינן:

"כי הענישה המחמירה והבלתי מתפשרת כאמור צריכה לחול ללא סייגים על כל נאשם בגיר באשר הוא, שכן "בטיפולנו בעבירות [נשק] מסוג זה ובמבצעהן, להרתעת היחיד והרבים ולהרחקת עברייני הנשק מהחברה על ידי השמתם בין כותלי הכלא לתקופות ממושכות יש מעמד בכורה", ועל כן "ככלל, יעדים עונשיים אלו מוחקים מניה וביה את בקשת העבריין לשיקום [...] גם כאשר מדובר בעבריין צעיר שהסתבך לראשונה בפלילים

ובקשתו לשיקום כנה ואף זוכה לתמיכתו של שירות המבחן" ... זאת, מסיבה פשוטה: "בימים קשים אלה, השיקום שבראש מעייננו הוא שיקום המרחב הציבורי המדמם כתוצאה מעבירות נשק בלתי פוסקות והשימוש העברייני בנשק חם." (שם). בהקשר זה אוסיף ואציין את המובן מאליו: בית משפט שמקל בעונשו של עבריין נשק מכביד על החברה שנאלצת להגן על עצמה - על כל בניה ובנותיה - מעברייני נשק. במילים פשוטות יותר, בהן השתמשתי בתוארי את מדיניות הענישה הראויה ביחס לעבירות מין, עסקינן במשחק-סכום-אפס: בית משפט שמרחם על העבריין אינו מרחם על הקורבן הבא"ע"פ 5602/22 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 15 (14.9.22); ראו גם ע"פ 4103/22 מדינת ישראל נ' מוחמד אמון, פסקה 9 (6.11.22).

כאמור, בתי המשפט בכלל ובית המשפט העליון בראשם, קבעו מדיניות ענישה מחמירה ביחס לכל מי שעובר עבירות בנשק. מדיניות מחמירה זו הינה פועל יוצא של ריבוי המקרים שבהם נעשה שימוש בנשק המוחזק שלא כחוק המסכן חיי אדם. לאחרונה, אנו עדים לקריאות של בתי המשפט בכל הערכאות, להעלות את רף הענישה בעבירות הנשק לסוגיהן.

כפי שנאמר בעפ"ג (חי') 23517-02-20 מדינת ישראל נ' אלכילאני [פורסם בנבו] (28.07.20):
"מגמת החמרה הזו ניכרת במיוחד בפסיקה המנהלת קופה האחרונה, החמרה אשר באה לידי ביטוי, בין היתר, בכך שהספק התחנות של מתחם הענישה בעבירה שלהחזקת נשק שלא כדין, גם כאשר הנאשם נעדר עבר פלילי, עולה על תשעה חודשי מאסר, דהיינו, פרק זמן אשר אינו מאפשר יציעה ונושה מאסר על דרך של עבודות שירות." וכן בהמשך:
"אם נסכם את הדברים: גזר-דינו של בית-משפט השלום, שהסתפק בהטלת ענישה של שמונה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, אינו יכול לעמוד, וזאת בשלם לבלחומר שהעבירה שלהחזקת נשק שלא כדין, ופוטנציאלה הסיכון הטמון בהחזקת הנשק ללא היתר, עבירה שהפכה ל"מכתמדינה", והביאה למגמת החמרה בפסיקה הכשבייתה משפט נקרא להירתם למאבק בעבירה זו."

ומן הכלל אל הפרט, סקירת מדיניות הענישה הנהוגה בעבירת החזקת נשק מלמדת על טווח ענישה רחב התלוי לרוב בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה:

בע"פ 545/20 פלוני נ' מדינת ישראל (3.5.21) נדחה ערעור על חומרת העונש שנגזר - 12 חודשי מאסר בפועל לאחר שהמערער, בעל עבר נקי, הורשע באחזקת ונשיאת אקדח, מחסנית תואמת ו-50 כדורים.

ברע"פ 4079/21 פלוני נ' מדינת ישראל (20.6.21) נדחה ערעור על חומרת העונש שנגזר - 6 חודשי מאסר בפועל שהוטל תוך חריגה ממתחם הענישה בשל שיקולי שיקום ונקבע: "כפי שהדגשתי פעם אחר פעם, הסיכון הכרוך בעבירות של החזקת נשק שלא כדין נובע מהנזק הפוטנציאלי אשר עלול להיגרם ממנו - אף אם הנשק נתפס בטרם נזק זה התממש. בפרט, קיים סיכון, כפי שאנחנו נוכחים לדעת לא אחת, כי הנשק עלול להגיע לידיים עברייניות וייעשה בו שימוש אשר יוביל בסופו של יום לגביית מחירים כבדים בנפש."

ברע"פ 3619/21 אבו הלאל נ' מדינת ישראל (26.5.21) נדחה ערעור על חומרת העונש שנגזר - 10 חודשי מאסר בפועל ונאמר: "אנו עדים פעם אחר פעם לשכיחותם של עבירות הנשק בקרב אוכלוסיות שונות בחברה הישראלית. החזקת נשק חם בידי מי שאינו מורשה לכך עלול להוביל לתוצאות הרוות אסון, אשר יגבו מחירים

כבדים בנפש ולפיכך הסיכון הפוטנציאלי הגלום בעבירת החזקת נשק הוא רב. על כן, העובדה כי לא נגרמה פגיעה בחיי אדם, אין בה כשלעצמה כדי להמעיט מהחומרה הטמונה בהחזקת נשק שלא כדין ומהסיכון שנוצר לביטחון הציבור. משכך, ראוי להטיל ענישה מוחשית אשר יש בה כדי להרתיע עבריינים פוטנציאליים (רע"פ 5613/20 אלהוזייל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (25.8.2020); רע"פ 4065/18 איאסו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.8.2018)).

במכלול הנסיבות, אני סבור כי העונש שהושת על המבקשים אף מקל עמם ואין בו כדי לבטא את החומרה שיש בהחזקת כלי הנשק המאולתרים.

בע"פ 3632/14 אנואר אבו סבית נ' מדינת ישראל (08.12.14), בית המשפט העליון דחה ערעורו של המערער על גזר דינו של בית המשפט המחוזי במסגרתו הושתו עליו 18 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה בגין עבירה של החזקת נשק מסוג תת מקלע מאולתר. עוד נקבע כי המתחם שקבע בית המשפט המחוזי אשר נע בין 12-36 חודשי מאסר בפועל, הינו מתחם הענישה המקובל כיום בעבירות אלה. המדובר בצעיר, נעדר עבר פלילי.

בע"פ 4722/20 בזייג נגד מדינת ישראל (09.08.20), המערער הורשע בביצוע עבירות החזקת נשק שלא כדין והחזקת אבזר לנשק שלא כדין כך שנהג ברכב בנוף הגליל כשהוא מחזיק ברכב, נשק מסוג דמוי רובה סער M-16 המכיל חלקים של כלי נשק תקינים ומחסנית תואמת ריקה מתחמושת. בית המשפט המחוזי, קבע מתחם עונש הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר וגזר על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון, נדחה.

בעפ"ג 50840-03-22 מדינת ישראל נ' סלאמה (04.04.22) קבע בית המשפט המחוזי בחיפה שעבירות הנשק לרבות החזקתו הפכו זה מכבר למכת מדינה, ולא אחת נקבע ע"י בית המשפט העליון, כי נשק חוקי אשר מוחזק בידיים בלתי מוסמכות, סופו להגיע לכלל שימוש בלתי חוקי ומסוכן. בית המשפט המחוזי הדגיש לעניין זה "כלי-נשק נועדו לזרוע הרס, חורבן ואובדן. הם נועדו להרוג. ככל שמדובר בכלי-נשק התקפי יותר, דוגמת מקלע, תת-מקלע או רובה סער, מידת ההרס וההרג אשר יש בכוחם לזרוע רבה יותר. מדינה ריבונית איננה יכולה לקבל כ"מכת-גורל" תופעה של החזקת כמות אדירה של נשק בלתי-חוקי בקרב אזרחיה ותושביה. תופעה שכזו פוגעת בעצם משילותה; היא פוגעת בסדר הטוב שבה; היא חותרת תחת שלומם וביטחונם של אזרחיה. לבסוף, היא אף עלולה להקים סימן שאלה על עצם קיומה".

בעפ"ג 12888-03-22 מדינת ישראל נ' אגבריה (07.11.22) קיבל בית המשפט המחוזי בחיפה את ערעור המדינה על קולת העונש שהוטל על הנאשם שהורשע בהחזקת אקדח, מחסנית ותחמושת והחמיר עונשו מ-7 חודשי עבודות שירות ל-12 חודשי מאסר בפועל. הנאשם שם היה מבוגר בעל משפחה במצב כלכלי ירוד, נעדר עבר פלילי הסובל ממגבלות בריאותיות.

בהתאם לאמור, מדיניות הענישה צריכה לשקף את חומרת העבירה, את הסיכון הגלום בה ורק ענישה מחמירה יהיה בה כדי לשנות את המאזן ואת הכדאיות של מי ששוקל לעבור עבירות אלה גם אם מדובר באדם נורמטיבי.

בעניינינו, הנאשם סייע בהחזקת נשק - רוס"ר מסוג M-16 שהנו כלי שמסוגל לירות כדור או קלע ובכוחו להמית אדם, כך שהנזק הטמון בו רב לאין ערוך. אמנם, בסופו של יום לא נעשה שימוש בנשק, עם זאת לא ניתן להתעלם מהפגיעות הפוטנציאליות שהיו עלולות להתרחש.

בקביעת מתחם העונש ההולם, יש לקחת בחשבון לצד הנסיבות אשר אוזכרו בפסיקה האמורה לעיל את נסיבותיו המיוחדות והייחודיות של מקרה זה אשר משקפות אירוע נקודתי, רגעי, המתבטא בסיוע להחזקת נשק לזמן קצר.

אירועי האישום השני התרחשו בעיצומה של מערכה צבאית בין מדינת ישראל לבין ארגון החמא"ס ברצועת עזה; אשר כונתה מבצע "שומר החומות". במהלך הימים שקדמו לאירועים בכתב האישום, הייתה האוכלוסייה האזרחית במדינת ישראל נתונה תחת מתקפה של מאות רקטות. בה בעת, כך מתואר בכתב האישום, התעורר גל של הפרות סדר והתפרעויות אלימות ברחבי הארץ על רקע לאומני-גזעני שכלל תקיפות כלפי כוחות המשטרה והביטחון, וכן כלפי אזרחים יהודים וערבים.

בת"פ 33346-05-21 **מדינת ישראל נ' פלונית** (13.7.23): הנאשמת הואשמה בכך שזרקה כיסא לעבר שוטר במהלך התפרעות בזמן מבצע שומר חומות, נקבע כי השלכת כיסא מסוכנת פחות מהשלכת אבן שניתן להקנות לה מהירות גבוהה ומסטה מרוכזת, נקבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל ל-12 חודשי מאסר בפועל. נגזר על הנאשמת לאחר בחינת כלל הנסיבות, לרבות תסקירי שירות המבחן אודות נסיבותיה האישיות הקשות שיקומה, והנזק הצפוי לשיקומה ולמצבה הנפשי אם יגזר עליה עונש של מאסר בפועל, 180 שעות שירות לתועלת הציבור לפי תכנית שבנתה קצינת המבחן לצד ענישה נלווית.

בת"פ 30071-05-21 **מדינת ישראל נ' אבו הלייל ואח'** (3.7.23): הנאשם הורשע בעבירות של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. הנאשם השליך מספר אבנים לעבר השוטרים, לאחר מכן ניסה להימלט ללא הועיל. נקבע מתחם ענישה שנע בין מספר חודשי מאסר, הניתנים לריצוי בעבודות שירות ועד שנת מאסר, וענישה נלווית. נגזרו על הנאשם תשעה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לצד ענישה נלווית.

בת"פ 36684-05-21 **מדינת ישראל נ' מנאע** (2.7.23): הנאשם הורשע בעבירה של התפרעות ובעבירה של הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות. הנאשם נטל חלק בהתפרעות, יידה אבנים בצוותא חדא עם מתפרעים אחרים, לעבר כוח משטרה וניידות משטרה שהיו במקום, כשהוא מעודד את המתפרעים סביבו בתנועות ידיים, קורא להם לזרוק אבנים לעבר השוטרים, ובכוונה להפריע לשוטרים כשהם ממלאים את תפקידם כחוק ולהכשילם בכך. לנאשם היו הרשעות קודמות ובית המשפט לא קיבל את המלצת שירות המבחן. נקבע מתחם ענישה הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. נגזרו על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו לצד ענישה נלווית.

בת"פ 63817-05-21 **מדינת ישראל נ' שויקי** (8.6.23): הנאשם השתתף בהתפרעות המונית בהר הבית, ברחבת מסגד אל-אקצה ובמבנים הסמוכים לו, במהלכה יודו אבנים לעבר כוחות הביטחון ואף הותקפו בברזלים ובקרשים. במהלך ההתפרעות, הרים הנאשם שתי אבנים שהיו במקום ויידה אותן לעבר שוטרים. נקבע מתחם ענישה הנע בין 6

חודשי מאסר שיכול יורוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית. על הנאשם, בעל עבר פלילי ותסקיר שלילי, נגזרו 12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

בת"פ 30057-05-21 **מדינת ישראל נ' אבו קוידר** (18.5.23): הנאשם בן 19, השליך אבנים לעבר שוטרים, נמלט עד שנתפס במסגרת הפרעות סדר לאחר מבצע "שומר חומות". מתחם הענישה נקבע בין חמישה חודשי מאסר ועד לשנת מאסר. בית המשפט סטה ממתחם הענישה לקולא וגזר על הנאשם שני חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לצד ענישה נלווית לנוכח גילו הצעיר ותסקיר חיובי.

בת"פ 41754-05-22 **מדינת ישראל נ' אנבאריה** (10.5.23): בפסק דין זה, חברו של הנאשם שבפניי הורשע במסגרת האישום הראשון, בביצוע עבירות בנשק (החזקה) וכן ירי מנשק חם. במסגרת האישום השני, הורשע בהפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו בנסיבות מחמירות בשלושה מקרים שונים. הנאשם בן 23, ללא הרשעות קודמות בפלילים, טען כי הוא נגרר אחר חברים למקום ההתפרעות.

בניגוד לנאשם שבפניי, שהורשע בסיוע להחזקה ובהתפרעות והפרעה לשוטר אחת, הרי שחברו אחריו נגרר הורשע בשלושה מקרים שונים, בהחזקת הנשק ובשימוש בו ושירות המבחן הגיש תסקיר שלילי בעניינו. לאור האמור, נגזרו על הנאשם 32 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

לאור האמור לעיל אני קובע שמתחם העונש ההולם למעשי העבירות שביצע הנאשם בהליך זה שלפני, בהתחשב בעובדות שהסיוע כאמור היה נקודתי וקצר ושלא צוין שיידוי האבנים על ידי הנאשם גרר נזק גוף או רכוש או נעשה בקרבה מיוחדת לשוטרים, נע בין 8 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ועד ל - 20 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

קביעת העונש ההולם בתוך המתחם - נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

הנאשם הודה בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן, חסך זמן שיפוטי יקר, ואין לחובתו הרשעות קודמות. מדובר בנאשם יליד שנת 2000, צעיר שסיים מסלול לימודים כהנדסאי תוכנה וסייע לסטודנטים אחרים במסגרת לימודיו.

בתסקיר שהוגש בעניינו, מתואר הנאשם כצעיר אשר פעל באופן אימפולסיבי לצורך ריצוי סביבתו אך הוא איננו בעל דפוסי אישיות עבריינים, בעל מערכות תמיכה משמעותיות בסביבתו המתפקד ומנהל אורח חיים נורמטיבי. עוד צוין שקיים סיכון נמוך וברמת חומרה נמוכה לחזרה על התנהגות אלימה מצדו בעתיד ולכן הומלץ על ענישה מרתיעה בדמות מאסר בעבודות שירות וענישה צופה פני עתיד.

עוד שקלתי את נסיבות חייו כפי שהוצגו בתסקיר, את העובדה כי אביו נפטר ממחלת הסרטן, אמו עקרת בית ובבית הנאשם מתגורר עם שלושה אחים נוספים כמו גם למצבו הרפואי של הנאשם (נ/1).

בנוסף, הנאשם היה עצור מאחורי סורג ובריח למשך שלושה וחצי חודשים (אותם יש לנכות מהעונש שייגזר) ובפיקוח אלקטרוני משך 6 חודשים נוספים ומעצר בית לילי משך 4 חודשים נוספים. תקופה ארוכה זו אין לנכון אך יש להתחשב בה בעת מיקומו של הנאשם בתוך המתחם.

לאור האמור ואף בהמשך לעתירת המאשימה למקם את הנאשם בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם, מצאתי לנכון למקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם ולגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 9 חודשים שירוצו בעבודות שירות בעמותת "מדור לדור" בעפולה וזאת החל מתאריך 11/10/23. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עבודות השירות במועד זה בשעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות - **יחידת ברקאי שלוחת צפון מתחם כלא מגידו** וזאת לצורך קליטתו.

מתקופה זו יש לנכות את תקופת המעצר בה שהה הנאשם מאחורי סורג ובריח בלבד על פי נתוני ותחשיבי שב"ס (אין לנכות מתקופה זו את תקופת המעצר בפיקוח האזוק האלקטרוני).

2. מאסר על תנאי לתקופה של 7 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה, על העבירות בהן הורשע בהליך זה או על כל עבירה מסוג פשע.

3. קנס בסך 4,000 ₪.

4. סכום הקנס יקוזז מסכום הפקדון אשר הופקד בתיק מת 41441-05-22 והיתרה, בהעדר החלטה אחרת לסתור ובכפוף להוראות כל דין תוחזר למפקיד.

ניתן בזה צו להשמדת מוצגים ובאשר לתפוסים של הנאשם הרי שיש להחזירם לנאשם עד ולא יאוחר מיום 27.9.23 וזאת בהעדר סיבה מוצדקת להמשך תפיסתם לאחר מועד זה.

למען הסר ספק, הוסבר לנאשם כי במידה ולא יקיים את תנאי העסקה כדן, ניתן יהיה להגיש בקשה להפקעת עבודות השירות ובמקרה שכזה עניינו של הנאשם יוחזר לביהמ"ש לצורך מתן גזר דין חדש לרבות האפשרות של ריצוי יתרת התקופה מאחורי סורג ובריח.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ח אלול תשפ"ג, 14 ספטמבר 2023, בהעדר הצדדים.